№. 306. 1832.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT. en Wetenschappelijk Blad.

Vrijdag den 21 December.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Donderdag den 20 December,

behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den December.

In het Antwerpsch Handelsblad van heden vindt men het volgende omtrent het beleg der citadel gemeld:

» De bijzonderheden over de jongste operatien van het beleg, leveren niet veel op om een lang bulletin er mede te vullen. De belegerings-werken gaan voort, maar met al de traagheid, welke door de guurheid van het saizoen, de gesteldheid van den grond en het gevaar waaraan de arbeiders zijn blootgesteld, onvermijdelijk is. Tot heden is er, naar men zegt, nog slechts eene bres-batterij voltooid; zij is gesteld tegen den linkerflank der halve maan en bestemd om het bastion Toledo te beschieten. Wij weten stellig dat dezelve sedert 24 uren bewapend is, en echter hebben wij nog niet vernomen dat ze gewerkt heeft. Het gerucht verspreid zich dat zij door het vuur der hollandsche artilleristen gedemonteerd is geworden. Morgenlijk kan men het regte deswegens te weten komen, zoals het in 't algemeen gesteld is met alles, wat de bijzondere voorvallen van den aanval en der verdediging betreft. 't Is overigens mogelijk, dat dit gerucht zijnen oorsprong alleen vindt in de omstandigheid, dat deze batterij, alsdoen voltooid, nog steeds werkeloos blijft.

» Het is half vier; wij ontvangen van het toneel van den strijd nog eenige andere bijzonderheden, dan die wij dezen morgen vernomen hebben. De genie-werken worden voortgezet. Eene nieuwe batterij, zijnde de 18de en die men niet met de nieuwe bres-batterij verwarren moet, heeft haar vuur tegen de citadel geopend. Deze heeft nog veel meer projectilen dan de vorige nachten op de belegeraars geworpen. Het getal gekwetsten is nog niet bekend, maar het moet aanmerkelijk zijn. Reeds is het sneuvelen bekend van den genie-kapitein *Couteau*, die door een kanons-kogel is gedood, en dat van een luitenant van het 19de regiment voltigeurs, wien een kogel het hoofd doorboord heeft. Een andere kapitein van de voltigeurs is gekwetst. De citadel heeft het grootste deel van haar vuur tegen de bresbatterij gericht, die tot op dit oogenblik nog niet gezwegen heeft, en door het worpgeschut schijnt beschadigd te zijn."

In het *Journal d'Anvers* worden de laatste 24 uren, van maandag op dingsdag middag, in dezer voege beschreven:

» De afgeloopene nacht is verschrikkelijk geweest voor de werkzaamheden van de genie. De arbeiders, tot aan de knieën in het water, worstelden met bewonderenswaardige volharding tegen de naar het schijnen onoverkomelijke moeijelijkheden. Vele dezer arbeiders zijn door de instortingen van het werk omgekomen; andere zwaarder of ligter gekwetst geworden. De genie-kapitein *Couteau* is door een kanonkogel gedood; de luitenant *Grainel* door een kogel, die hem in het regter oog trof. Er zijn vele dooden en gekwetsten geweest, door de zeer moorddadige fusillade der citadel."

Uit deze twee onderscheiden berigten der beide Antwerpsche bladen, blijkt het wederom onmiskenbaar, dat de wakkere bezetting der citadel niets ophoudt den vijand voor voet te betwisten en hem iederen duim grond, dien hij wint, steeds kwalijk en duur doet betalen. De verdedigings-middelen zelven schijnen door de bezetting, al naar de omstandigheden, doch immer met vrucht, te worden in 't werk gesteld; immers leest men nu eens in de belgische berigten, dat de belegerden zich met voordeel van hunne Coehoorn-mortieren bedienen, dan, dat zij den vijand met hunne haakgeweren afbreuk doen, of dat hun grof geschut uitmuntend bediend wordt; zoo vermeldt nu heden de *Fleure*, dat de Hollanders bezig zijn, met eene houwitser-batterij op het bastion Toledo te blinderen, welke ongetwijfeld de bres-batterijen moest beschieten, die hunnen dood hun voor zouden openen; terwijl het uit het Antwerpsch Handelsblad blijkt, dat de bedoelde batterijen reeds werkelijk door ons geschut zijn benadeeld.

Nog gestadig vallen er kogels en hommen in de stad; men telt reeds meer dan 70 huizen, die door dezelve min of meer beschadigd zijn geworden, onder anderen neergekomen op het huis van den heer *Oxy*, lid van de afgevaardigden en eene op dat van den burgemeester der stad *Legrelle*. In Antwerpen begint men reeds zoodanig aan het gebulder van het geschut gewoon te worden, dat, — zegt het *Journal du Commerce*, — wij haast zouden vergeten te zeggen, dat belegeraars en belegerden sedert gisteren avond elkander krachtdadig met het kanon begroeten.

Van de benedenscheldе wist men in Antwerpen geene bijzonderheden te melden. Eenige kanonneerboten en eene stoomboot lagen in het gezigt van de Kruisschans; het kanon werd in die rigting niet gehoord. Evenmin beweren de Antwerpsche bladen heden iets aangaande het belgisch eskadertje, dat volgens het *Journal d'Anvers* van gisteren eene beweging naar benedenstroom zou maken. Hetzelfde blad had ook verzekerd, dat eene kanonneerboot in den polder van het fort de Parel op het droge was geraakt en de Fransehen haar daarop bemagtigd hadden. Zulks is ten eenenmale onwaar bevonden.

De maarschalk *Gerard* heeft bij eene Dagorder aan zijn leger het overlijden der majoor St. Laurent kenbaar gemaakt. Het blijkt uit dezelve, dat men in dit werk niet meer dan een houwitser en twee mortieren gevonden heeft, zoodat men het wel als zeker kan stellen, dat door de onzen bij tijds het voornaamste materieel uit hetzelve geborgen is.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den December.

De beraadslaging over het ontwerp van wet, waarbij een krediet zoude worden aangewezen, om op het plein der bastille een gedenkteeken aan de revolutie van Julij te stichten, heeft in de kamer van afgevaardigden tot levendige discussien, vooral tusschen den heer *Mauguin* en den minister *d'Argout* aanleiding gegeven. De eerste was van oordeel, dat, daar het doel der omwenteling voor de natie geheel verloren was, het ook ongerijmd zijn zou, om de vroegere wet, waarbij tot de oprigting van dit monument in gunstiger tijden besloten werd, thans ten uitvoer te leggen. Het gouvernement, waaraan de meerderheid der kamer gehoorzaamde, was geheel van den waren weg afgeweken, en voorwaar geen wonder, daar men in 's koninga raad juist zoodanige leden geroepen had, die zelfs nog in de revolutie-dagen, eenen geheel anderen toon voerden, en het vorig stamhuis van hunne onwankelbare trouw verzekerden. De heer *d'Argout*, die, zoo men weet, alle moeite heeft aangewend, om de noodlottige ordonnantien van den 25sten Julij te doen intrekken en *Karel X* tot de samenstelling van een ander ministerie te bewegen, doch wiens pogingen, aanvankelijk met een goed gevolg bekroond, door het eigenmagtig woord van *Lafayette* werden verijdeld, heeft dit niet onbeantwoord gelaten, en den heer *Mauguin* menige bittere aanmerking over de nalegging, die door de liberale gedeputeerden aan hun mandaat als volksvertegenwoordigers gegeven werd, voorgeworpen, daarbij voegende, dat, indien der natie nog het een en ander, als het gevolg der revolutie van Julij te wenschen overbleef, zulks uitsluitend aan de rustverstorende taal der oppositie was te wijten. De kamer is tot geen besluit gekomen.

De heer *Portalis* heeft voorts gisteren op nieuw het voorstel tot tafel gebragt, dat in de vorige zitting door de gedeputeerden werd aangenomen, doch door de pairs verworpen, om de vierling van den 21sten Januarij af te schaffen.

— Volgens den *Temps* zoude het ontwerp van wet, den staat van beleg betreffende, reeds bij de kamer der pairs eenen geduchten tegenstand vinden. Onderscheidene leden, die gewoon zijn met het ministerie te stemmen, hebben bij het bestuur op eenige belangrijke wijzigingen in de voordragt aangedrongen, doch te vergeefs, daar de ministers stellig hebben verklaard, dat zij zelfs tot geen amendement hunne toestemming zullen geven.

— Voor het hof van assises stonden voor twee dagen onderscheidene leden der maatschappij van volksvrienden te regt, beschuldigd wordende, dat zij eene vereeniging van meer dan 20 personen hadden gehouden, zonder behoorlijk daartoe gemagtigd te zijn. De gezworenen hebben hen vrijgesproken, doch het hof heeft de maatschappij ontbonden verklaard.

— De beide St. Simonisten *Enfantin* en *Chevalier*, die onlangs wegens afzetterij tot eene gevangenisstraf veroordeeld werden, hebben zich in cassatie voorzien; doch hun beroep, hoezeer door den bekwamen advokaat *Grémieux* verdedigd, is verworpen. De heer *Dupin* heeft in deze zaak als procureur-generaal het woord gevoerd.

— De heeren *Kersabice* en *Guillory*, die beide reeds voor eenige maanden door den krijgsraad te Nantes veroordeeld werden, doch thans voor dezelfde misdaad, omdat het eerste vonnis wegens incompetentie vernietigd werd, voor het hof van assises te Blois te regt stonden, zijn op den 14den dezer met algemeene stemmen door de gezworenen vrijgesproken.

— Volgens den *Messager* moeten er te Marseille voor eenige dagen vrij ernstige onlusten zijn voorgevallen. De zoogenaamde kerlisten en republikeinen zijn handgemeen geworden, en hebben wederzijds eenige dooden en gekwetsten op het slagveld gelaten.

— Heden (17 December) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kopt. 98,50; op tijd 98,55; de 3 pCt. kost. 68,50; op tijd 68,60. Nap. renten kost. 80,60; op tijd 80,75. Sp. pCt. kost. 16 7/8; op tijd 59; Cortes 12.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten December.

Bij de mededeeling door den minister van buitenlandsche zaken gisteren in de Tweede Kamer der Staten-Generaal van [illegible] (zie *ons vorig nommer*), zijn door denzelven te [illegible] brieven van den 11, 12, 13 en 14 November [illegible] gezant te Londen en den engelschen minister [illegible]

welke men, bij de laatstvoorgaande mededeeling van 6 December ll., vermeend had nog niet aan het publiek te kunnen mededeelen, met en benevens eene nota, onder dagteekening van 29 November, door onzen zaakgelastigde te Parijs, aan den franschen minister van buitenlandsche zaken ingediend en hoofdzakelijk strekkende, om tegen het in de fransche havens gelegd embargo op, en het door Frankrijk jevens gegeven bevel tot het aanhouden onzer schepen, te protesteren. Uit de voormelde brieven, tusschen den baron *van Zuylen van Nyevelt* en lord *Grey* gewisseld, blijkt nu nader, dat men van onzen kant het pruisische ontwerp had aangeboden te onderschrijven, niet als *grondslag van onderhandeling*, maar als *grondslag van het te sluiten traktaat*; doch dat door den engelschen-minister daarop geantwoord is, dat ook in het laatste geval hoodwendig verscheidene punten een onderwerp van onderhandeling en dus van nieuwe vertraging zouden moeten worden, en dat, in deze omstandigheden, de ontruiming van het kasteel van Antwerpen voor alle verdere onderhandeling onvermijdelijk is, terwijl lord *Grey* met de aanmerking besloot, dat het voegzamer zoude zijn, indien onze gezant verdere mededeelingen wenschte te doen, dezelve aan het engelsch ministerie van buitenlandsche zaken te adresseren. Door den heer *van Zuylen* is daarop, den 14den November en voor het laatst, hoofdzakelijk geantwoord, dat hij, na de aanmerkingen, waarmede lord *Grey* zijnen brief begon en besloot, zou meenen de grenzen der voegzaamheid te buiten te gaan, door een omstandig antwoord voor te legger; dat het den engelschen minister genoeg bekend was, dat onze gezant, niet bij het britsch gouvernement, maar bij de conferentie geaccrediteerd was, zoolang die als bemiddelaar te werk ging; maar sedert dat twee van derzelver leden de houding van oorlogvoerenden hadden aangenomen, behoefde die volmagt eenen sterken en welwillenden steun en medewerking, ten einde te beletten dat het wezen der zaak niet aan vormen wierd opgeofferd. En waar kon die steun en medewerking beter gevonden worden, dan bij den magtigen staatsman, die in Engeland aan het hoofd van het bestuur staat. — Het slot van dezen laatsten brief luidt aldus:

» Doch ik ga niet voort, Mylord! . . . . en toch vermag ik dezen brief niet te eindigen, zonder aan Uwe Excellentie de schatting mijner levendigste erkentelijkheid aan te bieden, voor de betuigingen van belangstelling en welwillendheid jegens mijn vaderland, waarvan dezelver brief overvloeit. Er was een tijd, die namelijk, toen de Koning, mijn verheven Meester, de grondslagen der scheiding had aangenomen, dat ik ook elders diezelfde taal hoorde voeren. Onder de raadgevingen, die toen door de vriendschap werden ingegeven, vernam ik ook de aanbeveling, om in geen geval het kasteel van Antwerpen over te geven, dan na de geheele afdoening onzer geschillen met België.

» Maar sedert die grondslagen zonder uitvoering zijn gebleven, heb ik niet dan koelheid en onverschilligheid ontmoet. Maar al te zeer hebben de daden beantwoord aan dit vergeten van een oud bondgenootschap, hetwelk thans aan de behoeften van het oogenblik wierd opgeofferd.

» God geve, Mylord! dat de geroerstellende woorden, die Uwe Excellentie mij toevoegt, vruchtbaarder in goede gevolgen mogen wezen, en dat de eerste minister van Koning *Willem* IV niet te vergeefs verklaren moge, dat de eer en de onafhankelijkheid van mijn vaderland hem dierbaar zijn, en dat hij, even als ik, is opgevoed geworden in het gevoel eener innige vereeniging van belangen tusschen Holland en Groot-Brittannie.

» Ik houw op die woorden, Mylord!

» Ik verzoek Uwe Excellentie de verzekering aan te nemen van de bijzondere hoogachting, waarmede ik de eer heb te zijn" enz.

— Het antwoord door den voorzitter der kamer, den heer baron *Collot d'Escury*, op de mededeeling des ministers van buitenlandsche zaken gegeven, was hoofdzakelijk: » dat hij, in naam der vergadering, den minister zijnen dank betuigde voor de zoo hoogst gevoelige mededeelingen, door Zijne Excellentie gedaan, en hem tevens verzocht den volk hunner erkentelijkheid daarvoor bij den Koning te willen wezen." in zin en substantie daar nog bijvoegende, » dat Zijne Majesteit, vooral in oogenblikken waarin daden spraken, zich kon vergewissen, dat, zoo de immer rustelooze Franschen zich tot verklaring de echte afstammelingen dier Galliers betoonden, die de oudheidkundige wereld bewaarden, de volken onder zijne regering levende, daarentegen zich steeds zouden weten te herinneren, van het bloed der oude Batavieren en der oude Friesen te zijn, die pal stonden voor vrijheid en vaderland, en daardoor hunne vijanden altoosdurende afschrik konden afpersen."

— Bijzonderen uit Antwerpen tot ons gekomen berigten houden in, dat eenige fransche officieren zich zouden hebben laten ontvallen, dat het fransche leger zich met de bemagtiging der citadel en bijbehoorende forten niet zou laten te vreden stellen; maar indien de koning van Holland bleef weigeren, om tot de 24 artikelen toe te treden, zich dadelijk naar Bergen-op-Zoom wenden, om deze vesting voor waarborg van de vrije vaart op de Schelde in bezit te nemen. Het was ook daarom, dat men met zoo veel spoed, al het verschoten of stukgeschoten belegerings-materieel liet aanvullen.

Vooralsnog kunnen wij, na de gedane ervaring voor het tegendeel, niet gelooven, dat de Franschen veel lust zullen gevoelen, om onze grenzen over te komen, met het doel om eene van onze sterkste vestingen aan te vallen. Nu reeds moeten zij 70,000 man bezigen voor den aanval van het kasteel; hoeveel soldaten zouden zij dan niet benoodigd hebben tegen Bergen-op-Zoom; terwijl zij in dat geval nog daarenboven te doen zouden kunnen krijgen met het geheele leger te velde, of ten minste met een groot gedeelte, wanneer, zooals de berigtgever vermoedde, het belgische leger eene afwending tegen Gelderland in het oog had. De vraag zou ook kunnen gedaan worden: hoe boos, Rusland, Pruissen, Oostenrijk en het geheele Rijn-verbond alsdan zouden worden, daar nu reeds alle vreemde papieren gewag maken, dat die *goede lieden* zoo ongemakkelijk zijn, wegens het belegeren van het kasteel, — eene ongemakkelijkheid trouwens, waarvan wij nog niets kunnen merken. Wij willen hopen dat het zoo verre niet zal komen, want koning *Willem* en zijn volk zijn nu een weinig ongemakkelijk op hunne *manier*, maar dan zouden zij zich wel eens regt boos kunnen maken, en dat zou de Franschen en Belgen nog minder goed kunnen bekomen.

— Berigten uit Breskens van den 16den december houden in, dat zich twee dagen te voren, op de grenzen van het 6de district, en met name bij Overslag, weder belgische en fransche patrouilles hadden vertoond. Te Kieldrecht was, naar men vernomen had, een bataillon Franschen binnengerukt. Het had elders belgische troepen afgelost, en zette voorposten tot aan onze grenzen uit.

Aan de Vlaamsche grenzen werd, volgens dezelfde berigten, veel gesproken over het pressen van boeren, die bij den belegerings-arbeid van het kasteel van Antwerpen diensten moesten doen. Deze maatregel had onder het Vlaamsche landvolk groot misnoegen verwekt, sommige boeren hadden zich in weerwil der gedane aanmaningen, weerspanning blijven toonen, en men meende thans, dat de militaire magt die weerspannigen met geweld zende opligten.

— In de correspondentie van *l'Emancipation*, uit het fransch hoofdkwartier van eergisteren avond, wordt, omtrent den verschrikkelijken nacht van maandag op dingsdag, het volgend tafereel opgehangen: » De doorgebragte nacht is ontegenzeggelijk de ellendigste geweest, die de soldaten sedert 't begin van het beleg hebben moeten doorstaan. Een stortregen, door een' ijskouden wind gejaagd, sloeg onafgebroken op hen neer. Het 58ste regiment had de wacht aan de loopgraven; het was beklagenswaardig te zien, in welken staat hetzelve des morgens naar de kantonnementen terugkeerde. Alle manschappen, officieren en soldaten, waren van het hoofd tot de voeten met modder overdekt. Het saizoen is tegenwoordig een, nog verschrikkelijker vijand dan het vuur van de citadel, en weinig voorbeelden levert de geschiedenis van een beleg, waarbij een leger zich zoo geduldig aan den wil der diplomatie onderworpen en met zoo veel moed de guurheid van het saizoen getrotseerd heeft". In hetzelfde berigt wordt vegder gezegd, dat de werkzaamheden der artillerie thans nog meer inspanning dan in het begin van het beleg kosten, dat het vuur der citadel nog maar niets verminderd was. Hadden de Hollanders in hunne onderscheidene uitvallen al niet veel schade aan de werken van de genie toegebragt, zij konden met de hun eigene koelbloedigheid een onafgebroken vuur uit het klein geweer en met kleine stukken geschut achter hunne borstweringen onderhouden.

— Te Brussel zijn eergisteren de contracten voor de fourniturën der fransche troepen vernieuwd geworden; onder andere daarbij bepaalde voorwaarden merkt men op, dat de ondernemers gehouden zijn de vivres voor denzelfden prijs te leveren, aan de andere fransche troepen, die nog in België mogten komen.

— Het gerucht, hetzij al of niet met voordacht uitgestrooid, heeft zich voor een paar dagen in het fransche leger verspreid, dat het onze gereed was eene beweging tot afwending van het beleg der citadel te maken. De hertog *van Orleans* die de voorhoede des franschen legers kommandeert, was door dit gerucht, zoo de belgische berigten zeggen, belet geworden zijne beurt aan de loopgraven te vervullen.

— De generaal *Nielon* heeft aan de chefs der korpsen zijner divisie eene dagorder gezonden, waarin hij zegt ter zijner kennis gekomen, te zijn dat er bezoldigde lieden onder de troepen rondliepen, die valsche tijdingen zochten uit te strooijen, met oogmerk om moedeloosheid onder het leger te verspreiden. Het was de pligt der militairen dergelijke lieden aan te houden, ten einde die voor den krijgsraad te velde te regt te stellen. De generaal neemt voorts de gelegenheid waar, om in deze Dagorder te verzekeren, dat de divisie *Sebastiani* de hollandsche vloot op alle punten *omsingeld* had, haar materieel van *'s vijands vuur niets geleden had* en haar ver-

den 16den dezer in *een dozijn en twee gekwetsten* bestaat.

— Van de gevangenneming te Gent der heeren *Ouvreur van Watteghem*, *van Looke*, *Stevens* en *Froment* melden de belgische berigten heden niets nadeels, dezelve verschijnt door de militaire autoriteit, uit kracht van den staat van beleg, te zijn gedaan.

— Het voormalig lid der Staten-generaal, meer bekend nog als geleerde en boekbeminnaar, de heer *C. van Hulthem*, is den 10den dezer te Gent aan een aanval van beroerte overleden.

's GRAVENHAGE, den 19den December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is over den inhoud der notulen eene ligte woordenwisseling ontstaan, waarin niet was opgenomen het gisteren door den voorzitter der kamer uitgesproken antwoord van den minister van buitenlandsche zaken; sommige leden aanmerkende dat over dit antwoord niet door de kamer was gedaanpleegd, en hetzelve alzo niet moest beschouwd worden als van haar afkomstig, oordeelde men het beter in de notulen daarvan ook geene melding te maken, en werden die notulen goedgekeurd.

Een ingekomen verzoekschrift van kooplieden te 's Bosch over het ontwerp van wet op de suiker wordt aan de commissie verzonden.

De beraadslagingen werden heden over het al dan niet overgaan tot de orde van den dag omtrent het verzoekschrift van burgemeesters van gemeente-besturen in het kanton Strijen in Oud-Beijerland, die tegen het ontwerp van wet op het personeel opkomen. De commissie heeft haar besluit door de heeren *Quintus* en *Weerts* verdedigd, de heeren *van Reenen*, *Gats* en *van Asch van Wyck*, hebben het bestreden en de heeren *Danker Curtius* en *Bijleveld*, op onderscheidene gronden, ondersteund. Eindelijk is men ter stemming overgegaan en besloten het verzoekschrift ter zijde te leggen, 51 leden hebben daarvoor gestemd en 15 voor het bedezelfde ter griffie, onder deze laatsten de heeren *Lemker*, *Luykingaester*, *Op den Hoff*, *van Wijk*, *Godhorst*, *van der Goltzen*, *van Asch van Wijck*, *Corver Hooft*, *van Nagell*, *van Reenen*, *Gockinga*, *Wap*, *van Syzama* en *Luzac*.

De heeren *Quintus* en *Knijphorst*, hebben verslagen uitgebragt op verzoekschriften van suikerraffineurs te Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht tegen het ontwerp van wet op de suiker, en van ingezetenen te Ameide, tegen de voordragt op het personeel. Beide zullen ter griffie worden nedergelegd.

De Eerste kamer heeft berigt, dat zij zich met het ontwerp van wet op den Landstorm heeft vereenigd.

De centrale afdeeling heeft verslag uitgebragt op het ontwerp van wet tot beteugeling van kwaadwilligen, waartegen in de afdeelingen geene bedenkingen gemaakt zijn. De beraadslagingen zijn daarover bepaald op morgen ten een uure, tot welken tijd de vergadering is gescheiden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den December.

De heer *Stratford Canning* is gisteren alhier aangekomen en vertrekt binnen weinige dagen naar Madrid. Hij heeft onderscheidene conferentien met den minister van buitenlandsche zaken gehouden, doch hoezeer zijne zending hoogstwaarschijnlijk alleen tot de Portugeesche aangelegenheden betrekking heeft, is het algemeen gevoelen, dat dezelve weinig van uitwerking zal zijn en hoogstens zal moeten dienen om aan don *Pedro* eenen veiligen aftogt te bezorgen. De toestand der constitutionelen te Oporto moet van dag tot dag bedenkelijker worden. De generaal *Solignac* is heden naar Londen vertrokken.

Een bijzonder berigt van Madrid in eenige dagbladen opgenomen, spreekt van eene zeer ernstige nota, die door het Engelsch gouvernement aan het hof van Madrid zoude zijn overgezonden, en waarin gezegd wordt, dat het kabinet van Londen eindelijk besloten heeft om, ter handhaving van de traktaten met het huis van Braganza gesloten, de regten van donna *Maria* op den troon van Portugal gewapenderhand te ondersteunen, en zich daarover reeds met zijnen bondgenoot, het hof van Frankrijk had verstaan. De heer *Zea Bermudez* zoude reeds voor zijn vertrek uit Londen van deze nota kennis hebben gedragen en niet ongenegen zijn dezelve te ondersteunen. Eene der voorwaarden der overeenkomst was dat de kosten door dit rijk zouden gedragen worden, wijl de hertog *van Nemours* met de jonge Koningin in het huwelijk zoude treden.

— Zie de fonds-notering hierboven.

DE BEIDE DRIEKLEURIGE VLAGGEN IN HET SPEL DER DIPLOMATIE.

» De belegering der citadel is een spel der diplomatie," zeide eenlangs een der beste fransche staatkundige nieuwsbladen, " » anders toch kan men het niet noemen, daar Frankrijk met Holland slechts op één punt in oorlog is, en op alle overige punten de vriendschappelijke betrekkingen (zelf 't embargo) blijven aangehoopt."

Voorwaar, een bloedig spel! waarbij Holland *alleen* alle kansen berekend trad; waarbij Holland, verliezende, niet dan winnen, waarbij, Frankrijk winnende, niet dan verliezen kon.

Toen het driekleurige vaandel van uit de staatsteneb der stad Parijs, als nieuw geboren, te voorschijn kwam, meende een bijna geheel nieuw geslacht, de *toeverroede*, - welker aanraking alleen genoegzaam was, om troonen te doen wegzinken, om nieuwe, met klatergoud versierde titels, te voorschijn te roepen, - van vorige jaren wedergevonden en in bezit te hebben.

Het driekleurige vaandel wapperde in dezelfde neveler, waarbij het vroeger een aanzijn verkreeg, en, even als vroeger, brengt het denzelfden indruk, dezelfde geestdrift, onder een van heerschzucht dronken volk, te weeg. Daar stond het, rollende dezelfde bonte kleuren om den stok, waarop eens de adelaar eene roemrijke rustplaats gevonden had, die eens door een krachtige vuist zegevierend in Afrika en in Europa werd rondgedragen, die eens dreigend tegenover het trotsche Albion, als een *nec plus ultra*, in het schuimend pekelnat, dat èn Engeland èn het vaste land van Europa bespoelde, gesteld werd. Het stond daar en scheen op nieuw eenen gespierden arm te vragen, om het roemrijke dragen en dezelfde betooveringen te weeg te brengen. » Wie grijpt mij," scheen het uit te roepen, » de tijden zijn wel veranderd, doch vele vonken zijn dezelfde, *die zich eenmaal voor mij* HEBBEN, en die het NOG *zullen doen*, die wel *veranderd* zijn doch NIET GELEERD hebben!" Lang stond het vrij en ongehinderd, toen eindelijk een *haan*, zijne verschrikte gezellinnen ontweken, de plaats van den afgestorven adelaar innam, en den *Orleans* naar den stok greep, het vaandel dieverf zwaaide en ook bij elke slingering een evenbeeld in België, Polen en Italie deemsteldo.

Dit waren echter geene kinderen der overwinning; de tijd had ze niet gedragen; het waren onrijpe vruchten, droevige misgeboorten eener onwettige verbindtenis.

Het was een nieuw geboren vaandel, doch het had den doop des roems niet ontvangen. Vroeger gedoopt door het bloed, dat voor de verdediging van zijn geboortegrond gevloten had, kon het later gezegend worden, met zegepalm op zegepalm, totdat het eindelijk, door te veel overwinningen bezwaard, in het stof terugzonk van waar het uit gerezen was.

Toen dàtzelfde vaandel op nieuw ontrold werd moest het, om eenmaal tot denzelfden trap van grootheid op te klimmen, van de verdediging van den geboortegrond zijnen eersten luister ontleenen. Had Europa dadelijk de wapenen tegen de omwenteling van Julij opgevat, de Fransche natie had zich zelve geschaard, en wellicht weder wonderen gedaan. Maar, neen! de overige mogendheden vonden goed den nieuwen staat ongemoeid te laten; de verjongde kleuren kon men slechts in de velden der Vendee tegen de trouwe aanhangers van hunnen vorst, of in de straten der hoofdstad tegen de voorstanders van regeringloosheid, aanvoeren; de hand die het vaandel torschte was te zwak om het elders met luister te zwaaijen, en toen dan nu eindelijk deze werkeloosheid door leger en volk als eene schande werd aangezien, moest er eene overwinning gezocht worden om deze schande af te wasschen. Wáár die overwinning te zoeken? hoe het aan te vangen? De diplomatie zocht, doch vond niets, de diplomatie speelde en valsche dobbelsteenen wezen de hoeden der Schelde aan.

Het was eene kleine, naauwlijks merkbare natie, onder de overige mogendheden van Europa, welke door het *spel der diplomatie* aangewezen was, om die overwinning te leveren. Zij was klein, verguisd, veracht: de overwinning lachte den *haan* reeds toe. Het was als of het gezigt van het *kakelende dier* genoegzaam zou zijn, den grijnzenden leeuw te verjagen. Hij vloog vrolijk naar het Noorden, door duizende krijgslieden vergezeld; duizenden meer dan men dacht noodig te hebben, doch die alleen werden gezonden, om duizende monden meer te hebben, die de groote overwinning konden uitbazuinen. Na volbragten arbeid zou hij terugkeeren, om op de tinne van het gebouw, aan Frankrijks oude krijgsheiden gewijd, onder het gebulder van het zege-kanon, Frankrijk te verkondigen, dat de *haan* met waardigheid de plaats *der adelaars* vervulde en sterk genoeg was om het reeds sidderende Europa in vrees te houden.

De vrouwen bekranselen hare echtgenooten, de meisjes hare minnaars, zusters hare broeders, moeders hare zonen reeds voor met lauweren (die nog geplukt moesten worden) want ... wie zou dat vaandel kunnen wederstaan?

Het was een feestdag voor Frankrijk, toen deszelfs zonen voor de Schelde-oevers togen. O! hoe vrolijk zoude Frankrijk de terugkomst zien! Het was een gelukkig spel, dat der diplomatie! het had toenmaals *dooijmaat* voor het driekleurig vaandel voorbereidde.

Treurt moeders, dochters, meisjes: het was *valsch spel*, het nieuwsloers zat tusschen de lauweren die gij gevlochten hebt; dezelven zullen niet terugkeeren, om de strengde-tranen van een gelukkig weerzien van het vrolijk oog te kussen: het was een *doodmaat*, dat het spel der diplomatie u voorbereidde. Uwe kleu-

ren die gij gemengd had, zullen niet gezegend, maar geschandvlekt worden. Zij hebben dezelfde kleuren, doch *anders* geschakeerd, aangetroffen aan de oevers der Schelde, waarop de leeuw een thron gestormd heeft. Zij hebben kleuren tegenover zich getroffen, die, nimmer bezoedeld, zich ontrolden voor *vrijheid* en *regt*; die door het bloed van een roemrijk voorgeslacht geheiligd, slechts kortelijk verduisterd, maar bij hare wedererschijning, in de velden van den *Hiersprung*, *Waterloo*, *Leuven* en *Hasselt*, door Hollandsch bloed, voor *Vorst* en *Vaderland*, voor *Vrijheid* en *Regt*, herdoopt zijn. De zege was u voorts ontworsteld, en al overwint gij op het einde, door talloose overmagt, Neerlands vlag houdt de overwinning geluisterd, want Neerlands vlag waait voor *vrijheid* en *regt*. Dat is daar dat zij waait, de banier, die nog kort geleden door *een Spaak* onder het hemelgewelf werd opgevoerd; vaderlijk, ongeschonden, ontrolt zij zich na, tegenover den vijandend, die eenmaal, alhoewel door overheersching gevoerd, met luister schitterde te *Austerlitz*, te *Wagram*, te *Ulm*, te *Jena*, doch later, in de Pausselijke Staten en elders in het slijk getrapt en door vluchtverraad geschandvlekt werd, waaruit geen quasi-overwinning onder de muren van Antwerpen haar redden kan en het welk door geene Eranchen van 1830 en 1831 kan uitgewischt worden.

Zoo als Hollands vlag aan de Scheldeoevers waait en verdedigd wordt, zoo ook staat zij *hier*, aan Oud-Neerlands grenzen, onder de bescherming van Neerlands dapperen, die zich ten dood zullen weten gebeten te strijden, om ze te verdedigen voor *vrijheid* en voor *regt*, te met al de krachten harer ziel roept de natie met *van Dam van Isselt* uit:

> Hier staan zij nog de leeuw-bavianen,
> Die 't volk bij Nieuwpoort heeft gewaaid;
> Die vlag blijft nog de vloot versieren,
> Die eens bij Chattam heeft gewaaid.
> Die moed woont nog in aller harten,
> Die *eene* der Vroomste heeft bezield,
> Waardoor ons volk den dood durft tarten
> En voor geen vreemde nederbuigt." (1)

Neen, het diplomatische spel is een bloedspel, waarin Frankrijk schande, België verachting en de mogendheden, die dit gruwel kalm hebben kunnen aanzien, regtmatige beschimping zullen behalen, en waarbij voor Holland een onopgeteekende roem is weggelegd!

(1) Nederlandsche Dichtstuk.

Koerswijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 14 December 1832.

		geld	
Nationale Wereldlijke schuld, 2½ pCt.	f 39⅝	à 40	39⅝
Uitgestelde schuld.	- ¾	à ⅞	
Bankbiljetten.	- 14⅛	à 15	14⅜
Kansbiljetten.	- 15	à 15⅛	15
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	- 65½	à 66½	66⅛
Idem idem, 5 pCt.	- 53	à 53⅝	53⅛
Oorlogs-laten 1830, à 5 pCt.	- 90⅝	à 91	90⅝
Idem 1831, à 5 pCt.	- 90⅝	à 91	90⅝
Verw. geld. 1831 à 6 pCt.	- 96½	à 97½	97
Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- 74⅜	à 75⅛	75⅛
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- 99⅜	à 100⅛	100
Handelmaatschappij, 6 pCt.	- 81	à 81⅝	81⅛
Fransche, inschr. op Groningen, 5 pCt.	- 70	à 70½	70⅛
Idem, bij *Hope en Comp.* 5 pCt.	- 92	à 92⅜	92⅛
Idem, bij dezelfde 1832, 5 pCt.	- 93	à 93⅜	93⅛
Oostenr. Anleen, 5 pCt.	- 50½	à 51	50⅝
Dezelfde 3 pCt.	- 31⅛	à 32	31⅛
Uitgestelde schuld.	- 7⅛	à 8	7 15/16

In den nacht van den 14den op den 15den is vermist uit de stal te *Oosterwijk*, een groot RUN PAARD, ongeveer zes jaren oud, met een witte voor- en witte achterpoot en blaas; hetzelve had een stalhalster met ketting aan. Die hetzelve te regt brengt, bij of aanwijzing geeft aan D. MARTENS, Marechaussee, gedetacheerd bij het Brigade-kwartier van de 5de divisie te *Oosterwijk*, zal genoegzame belooning bekomen.

* * Te koop in Zeeland, HUIS TE BEVANDE TE KOOP of TE HUUR, een spatieus en bij ontstek wel ingerigt LOGEMENT en KOFFIEHUIS, de *Groote Keizer* te *Veere*, met KOETSHUIS en STALLING, alsmede de bekomen bij den Bewoonder, brieven franco.

SCHOUWBURG TE BREDA.

MET HOOGE TOESTEMMING.

Groote troep KOORDDANSERS en PANTOMIMEN, onder Directie van *NIEMECZEK*.

Op Zaturdag, den 22sten December 1832. DE AFGEBRANDE HUT of *Alibaba, Oppehoofd der Struikroovers*, Groot Militair Ballet Pantomime, in zeven afdeelingen, (Scènes Pathétiques et Historiques) versierd met nieuwe Decoratien, Militaire Evolutien, Gevegten, Aanleg en verder uitgebreid Spektakels. In dit Ballet komt voor Attaque van het Hollandsch leger, vlugt der roovers, hun in brandsteken der hut, edelmoedige daad van een Hollandsche Sergeant, verdedigen en beschermen der Hollandsche Vlag, Assaut tusschen een Hollandsche Sergeant en drie Roovers, uitdaging door de Hollanders van de bekende schuitenplaats, edelmoedige daad door een Hollandsche Zeeofficier, overwinning, brand en tafreel. Voorafgegaan door: ACROBATISCHE EXERCITIEN en DE DORPS-INTRIGUE, Ballet Pantomime.

STOOMBOOT

van *MIDDELBURG* op *ROTTERDAM*,

vice versa.

Afvaart in December 1832.

Van *Middelburg*.		Van *Rotterdam*.	
Zondag den 23, 's morg.	5½ uur.	Dingsdag den 25, 's morg.	5 uur.
Donderdag » 27	» 7 »	Vrijdag » 28	» 5 »
Zondag » 30	» 7 »		

* * Bij A. KLOOTS te *'s Hage* wordt uitgegeven en alom
* verkrijgbaar gesteld:

GESCHENK voor Kinderen, bestaande in kleine verhalen van T. VAN SPAAL, Predikant. Met plaatjes, prijs . . . . . *f* 1,20.

WEGWIJZER door *'s Gravenhage*, bevattende al de wijken, straten en nummers der huizen, benevens de ministeriën, gestichten, logementen en koffijhuizen in deze residentie, met opgave van de verbeteringen en verfraaijingen, sedert eenige jaren in dezelve gemaakt. Met eene platte grondteekening, prijs . . . . . *f* 0,60.

MORGENWANDELINGEN door en in den omtrek van *'s Gravenhage*, of schoonheden en merkwaardige bijzonderheden, betrekkelijk deze residentie. Eene bijvoeging tot de nationale lectuur, met een titel vignet, prijs . . . . . *f* 4,50.

* * Bij J. NOORDUYN, Boekhandelaar te *Gorinchem*, is
* van de pers gekomen en alom verzonden:

JAARBOEKJE voor de SCHUTTERIJEN in Nederland, tweede jaar 1833 bij inteekening. *f* 1,00.

Buiten Inteekening . . . . . 1,20.

BESTELLINGSLIJSTEN op een behangsel in dit Jaarboekje, bevattende de 29 bataillons mobiele Schutterij, tweeden ban, zijn alom voor handen, voor de afgifte der Jaarboekjes is geschied.

LAMBERTUS ROOSAAT, Romantische Tafereelen uit de dagen der Belgische Omwenteling, met een fraai vignet . . . . . 1,80.

Tevens verkrijgbaar bij BROESE & COMP. te *Breda*.

DE NEDERLANDSCHE ANEKDOTEN ALMANAK VOOR 1833.

Is van heden af, in alle voornaame Boekwinkels voorhanden, prijs 90 *Cents*, als mede:

PROEVE EENER ANTROPOCHEMIE, door C. M. B. KHUN, *uit het Hoogd. vert. en met aanmerkingen voorzien, door* R. J. MULDER, *Met eene voorrede van Prof.* C. MULDER, prijs . . . . . *f* 2,10.

Dit boek vult een ledig vak aan in onze letterkunde.

ALMEDE EN ENGELMAN VAN HORSTELE. *Oostfriesche legende, door* ARNS. DE JONG, *Leeraar bij de Doopsgezinden te Damwonde*, 2 deelen prijs . . *f* 5,80.

WEENEN ZOO ALS HET IS, EN DE WEENERS ZOO ALS ZIJ ZIJN. *In luimige Pennetrekken*, prijs. . . . . *f* 2,00.

GALERIJ DER VORSTEN VAN EUROPA, *met Portretten*, prijs . . . . . *f* 1,80.

VADER JACOBS LEERZAME VERTELLINGEN *in het Speeltje van den Haard, aan zijne Kinderen. Met eene plaat*, prijs. . . . . *f* 0,90.

DE NIEUWE SCHATKAMER VOOR DE NEDERLANDSCHE JEUGD. *Met platen* prijs *f* 1,50.

* * Bij BROESE & COMP. te *Breda*, en STEURWALD & COMP. te *Dordrecht* is verkrijgbaar:

PLAN DER BELEGERINGS-WERKEN TEGEN DE CITADEL VAN ANTWERPEN.

Waarop aangewezen zijn de eerste Parallel met de loopgraven tot de tweede leidende en de wapenplaats tusschen dezelve gelegen, de onderscheidene vijandelijke Kanon- en Mortier-Batterijen en het getal hunner stukken, de juiste rigting dezer stukken, en de overige werken in de vorige weer hergelegde Brug. 30 Cents.

PLAN VAN ANTWERPEN, CITADEL, ONDERSCHEIDE OPENINGEN EN OMSTREKEN, waarop tevens naauwkeurig aangewezen zijn alle coupures en belangrijke punten op de beide oevers der Schelde; etc. etc. 40 Cts.

Deze plans zijn tevens voor het gemak van het leger te bekomen bij de heeren Directeurs der Veldpost, bij de onderscheidene Divisien en bij de respective Postkantoren in Noord-Braband en Zeeland.

Bijaanstaanden is verkrijgbaar, ten dienste der Heeren Magazijnmeesters.

DAGBOEK VAN UITVANGSTEN, UITGAAF van het Magazijn, benevens daarbij gevoegde TUATIE-LIJSTEN.

CARTE DE BELGIQUE, une très grande feuille.
CARTE ITINÉRAIRE de la Belgique et de la Hollande.
CARTE D'ANVERS et des Environs d'après *Ferraris*, une feuille.
CARTE TOPOGRAPHIQUE des rives de l'Escaut Occidental et du canal de Gand à Terneuzen, etc. 1832. Une très grande feuille de 95 centimetres de long sur 66 centimetres de largeur.
TABLEAU des distances des Villes de la Belgique et de la Hollande.

Zij verlangen ten spoedigste een BEKWAAM BIJRIJKE, van goede getuigschriften voorzien.

TE BREDA, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.